

Onderwerp : Zienswijze concept begroting 2017 en ondernemingsplan 2017-2018 Werkbedrijf Atlant-De Peel
B&W vergadering : 31 mei 2016
Dienst / afdeling : SE/MOD

Aan de gemeenteraad,

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkbedrijf Atlant-De Peel (verder: Werkbedrijf) wordt aan u voorgelegd zodat u uw zienswijze naar voren kunt brengen. In artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) is geregeld dat de GR de gemeenten acht weken de tijd geeft om hun zienswijze kenbaar te maken voordat de conceptbegroting aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden. De conceptbegroting dient uiterlijk 15 juli 2016 bij de Provincie aangeboden te worden. Door het Algemeen Bestuur is in zijn vergadering van 13 april 2016 besloten de conceptbegroting 2017 vast te stellen.

Door middel van dit voorstel wordt u uitgenodigd om gebruik te maken van de mogelijkheid om uw zienswijze kenbaar te maken.

Beleidsmatige context

Alle zeven gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel zijn per 1 januari 2016 deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf. Deze gemeenschappelijke regeling valt onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Beoogd effect en/of resultaat

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkbedrijf Atlant-De Peel (verder: Werkbedrijf) wordt aan u voorgelegd zodat u uw zienswijze naar voren kunt brengen. In artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) is geregeld dat de GR de gemeenten zes weken de tijd geeft om hun zienswijze kenbaar te maken voordat de conceptbegroting aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden. De conceptbegroting dient uiterlijk 15 juli 2016 bij de Provincie aangeboden te worden. Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 13 april 2016 besloten de conceptbegroting 2017 vast te stellen.

Door middel van dit voorstel wordt u uitgenodigd om gebruik te maken van de mogelijkheid om uw zienswijze kenbaar te maken.

Begroting en wat komt op ons af:

De wet gaat uit van één ontschot Participatiebudget. Het Participatiebudget maakt deel uit van de integratie-uitkering Sociaal Domein, waar ook de middelen WMO en Jeugd deel van uitmaken. De integratie-uitkering Sociaal Domein maakt deel uit van het Gemeentefonds.

De middelen voor de uitvoering van de BUIG (Inkomensdeel Wwb, IOAW / IOAZ en Bbz) worden als afzonderlijke specifieke uitkering beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de uitkeringsverstrekking.

Het gemiddelde subsidiebedrag in de Wsw wordt in stappen verlaagd naar 100% van het wettelijk minimumloon. De Wsw CAO kent echter hogere loonschalen en de risico's daarvan alsmede de toenemende pensioenrechten komen, naar het zich laat aanzien, ondanks de toevoeging vanuit het Rijk, (deels) ten laste van de gemeenten.

Wat betekent dat voor uw zienswijze op de begroting?

U kunt als raad het college meegeven welke algemene financiële en beleidsmatige kaders u ingebracht wil zien in de concept begroting en ondernemingsplan van het Werkbedrijf. U kunt zich daarbij vooraf laten informeren door het college wat het college ziet als de gewenste richting en wat de financiële- en beleidsmatige kaders van het Werkbedrijf zijn. Het college kan deze door u als raad kenbaar gemaakte gewenste richting en de financiële- en beleidsmatige kaders inbrengen, tijdens de najaarsconferentie, ter opname in de concept begroting en ondernemingsplan van het Werkbedrijf.

In die najaarsconferentie, georganiseerd door het Dagelijkse bestuur van het Werkbedrijf, kan dan tevens de onderlinge afstemming en verbeteringen bij de uitvoering van de Participatiewet, gericht op een effectieve en efficiënte taakuitvoering en kostenbeheersing, aan de orde komen.

In de jaarlijkse voorjaarsconferentie kan het college dan afstemming zoeken ten aanzien van de inzet van de middelen en de uit te voeren werkzaamheden in de concept begroting en het ondernemingsplan van het Werkbedrijf. Voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat jaar waarvoor de begroting dient, kunt u uw zienswijze weergeven op de begroting en het ontwerp ondernemingsplan. Op dat moment komt ook de uitkomst van uw vooraf ingebrachte algemene financiële en beleidsmatige kaders tot uitdrukking.

Voorgesteld wordt dat u op hoofdlijnen de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting en het ondernemingsplan van het Werkbedrijf jaarlijks kenbaar maakt aan het college en dat het college handelingsvrijheid heeft om te komen tot afstemming voor en tijdens de najaars- en voorjaarsconferentie zoals bedoeld in de gemeenschappelijke regeling van het Werkbedrijf.

De gemeente Helmond gaat de Jeugdwet en WMO/BMS zelf uitvoeren en niet in regionaal verband. Voor de onderlinge afstemming en doorvoeren van verbeteringen bij de uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet en WMO/BMS, wordt continu afstemming gerealiseerd.

De totale bijdrage van de gemeente Helmond bedraagt in 2017 in totaal € 68.476.117 (afgeleid van meerjaren ontwikkelingen en macro-budgetten van het Rijk). Van het Participatiebudget blijft € 1.940.000 beschikbaar voor lokale invulling. Dit bedrag is nodig om de Helmondse bijdrage aan het werkbedrijf te kunnen financieren.

Efficiëncyslag

Het Werkbedrijf wil een efficiëncyslag realiseren op de omvang van de begeleidingsorganisatie van 10% in de periode 2016-2019. Dat betekent een afname van 36 fte in 4 jaar tijd tot 2019. Daarnaast wil het Werkbedrijf de werkcapaciteit uitbreiden van 1576 (2015) naar 1670 fte (2017) en 1740 in 2019. Realisatie van 921 garantiebanen (doelgroepenregister) in 2020.

Taakstelling

Het Werkbedrijf heeft zichzelf als taakstelling opgelegd om het volume uitkeringsgerechtigden te verminderen met 1%, exclusief de ingroei van statushouders. De hoogte van de taakstelling voor vestiging statushouders die de gemeenten mogelijk opgelegd krijgen voor 2017 is nog onduidelijk.

Zienswijze op de begroting

Aansluiting School naar Werk

Door het Werkbedrijf worden binnen School naar Werk, samen met het onderwijs, vorm gegeven aan een sluitende aanpak van school naar werk. Door een omissie in de financiering dreigen jongere schoolverlaters, o.a. uit pro/vso onderwijs, tussen het wal en het schip te geraken. Voorheen kwamen deze jongeren veelal in aanmerking voor een Wsw-dienstverband, maar die weg is afgesloten. Feitelijk behoren deze jongeren nu tot de doelgroep 'niet uitkeringsgerechtigden'. Voorkomen moet echter worden dat deze jongeren thuis op de bank zitten.

Door het Werkbedrijf wordt uit het bedrijfsresultaat 2015 een bedrag ad € 1.032.000 gereserveerd om de doelgroep 'niet uitkeringsgerechtigden' met een indicatie banenafpraak en vallen onder de Participatiewet,

perspectieven en mogelijkheden aan te bieden om aan de slag te komen. Daarmee zijn er ook voor de schoolverlaters, zoals hierboven benoemd, mogelijkheden.

Knelpunt is nog wel dat schoolverlaters die niet in het doelgroepenregister zijn opgenomen, niet uitkeringsgerechtigde zijn maar wel tot de doelgroep van de Participatiewet behoren, er geen middelen beschikbaar zijn. Deze schoolverlaters hebben weliswaar minder arbeidsbeperkingen, maar is er een reëel risico dat zij niet aan de slag komen.

Voorstel zienswijze is dat het Werkbedrijf de genoemde middelen ook inzet voor de doelgroep schoolverlaters tot 23 jaar die 'niet uitkeringsgerechtigde' zijn, die geen indicatie voor het doelgroepenregister hebben en wel behoren tot de doelgroep van de Participatiewet.

Voorstel zienswijze is dat de reservering ad € 1.032.000 incidentele middelen betreft en de beoogde inzet kan leiden tot structurele kosten. Bij de inzet gaat het om instrumenten zoals loonkostensubsidie te financieren. Daarbij is het risico aanwezig dat structurele kosten ontstaan, bijvoorbeeld in die gevallen waar langdurig loonkostensubsidie noodzakelijk is. Dat maakt het wenselijk dat het Werkbedrijf risicodragend is in dat afbreukrisico, omdat de inzet van de reservering ad € 1.032.000 incidentele middelen betreft en in de uitvoering kan leiden tot structurele kosten.

BUIG middelen

De gemeenten hebben als de BUIG-middelen ontoereikend zijn via het Rijk aanspraak te maken op de vangnetregeling. Overigens is het vangnet een percentage van het macro-budget dat wordt ingehouden om eventuele tekorten uit te financieren. De eerste 10% van de regeling van de overschrijding moet door de gemeenten zelf gefinancierd worden. Nu het Werkbedrijf de uitvoeringsorganisatie is kan zij indirect het risico van de overschrijding bij de gemeenten laten landen.

Voorstel zienswijze is om dit risico af te dekken en is het wenselijk dat het Werkbedrijf een positief resultaat op de BUIG-middelen reserveert voor mogelijke toekomstige tekorten op die BUIG-middelen. Daarmee draagt het Werkbedrijf naar de toekomst zelf het risico voor de financiering van de nu geldende 10% en is een stimulans om overschrijding van de BUIG-middelen te voorkomen.

Opdrachten in het ondernemingsplan

Als uitkomst van de voorjaarsbijeenkomst op 7 maart van het Werkbedrijf en haar partners zijn een aantal opdrachten geformuleerd die als zodanig ook in het ondernemingsplan zijn opgenomen. De uitwerking en uitkomsten zijn echter ongewis en kunnen niet beoordeeld worden in de zienswijze, als onderdeel in deze begroting en ondernemingsplan. Het is wenselijk dat periodiek verslag gedaan wordt van het vervolg.

Voorstel zienswijze is dat in de kwartaalverslagen wordt aangegeven op welke wijze de ontwikkeling plaats vindt en invulling wordt gegeven aan de opdrachten, die zijn opgenomen in het ondernemingsplan als uitkomst van de voorjaarsbijeenkomst.

Risicomanagement

De analyse van de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen is nog bepaald op basis van de GR Atlant Groep (WSW-activiteiten). Inmiddels omvat de GR Werkbedrijf Atlant de Peel ook de werkzaamheden in het kader van de volledige participatiewet. Dit brengt andere risico's met zich mee. De deelnemende gemeenten zijn de uiteindelijke risicodragers van een gemeenschappelijke regeling. Daarom is het van groot belang dat zij zicht hebben op de risico's die een gemeenschappelijke regeling loopt en de mate waarin zij zelf deze risico's op kunnen vangen.

Voorstel zienswijze is dat het Werkbedrijf met de gemeente(n) voor 1 januari 2017 de risico's inventariseert en kwantificeert. Op deze wijze dient dan het benodigd weerstandsvermogen bepaald te worden.

Governance

Momenteel staat de relatie tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (openbare lichamen) volop in de belangstelling. In het recente rapport Wisselwerking heeft de ROB-RvF het

vraagstuk van het gebrek aan democratische legitimatie nader geduid. Er zijn suggesties gedaan om die afstand beter te overbruggen. Op 10 maart 2016 heeft prof. dr. M. Boogers uw raadscommissie Bestuur en Economie met enkele overige raadsleden tijdens een beginspraakbijeenkomst geïnformeerd hoe hieraan meer handen en voeten gegeven kan worden. In hetzelfde rapport Wisselwerking is aan de orde gesteld dat ook in de publieke sector een Code voor Goed Bestuur geldt. Hierover zijn landelijk vele publicaties verschenen. Als de governance in control is zijn ook de bestuurlijke, financiële en juridische risico's te overzien en beheersbaar. Om die reden zijn er instrumenten benoemd aan de hand waarvan getoetst kan worden hoe het staat met de governance bij het openbaar lichaam. Deze zijn als bijlage bijgevoegd.

Voorstel zienswijze is dat het Werkbedrijf alle deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling uiterlijk bij de aanbidding van de jaarrekening 2016 informeert over welke instrumenten ingezet worden om te voldoen aan de eisen van goed bestuur.

Managementinformatie

Door het Werkbedrijf en de gemeente(n) zijn nog geen afspraken gemaakt over de te leveren managementinformatie. Het is wel van belang dat zowel over de noodzakelijke verantwoordingsinformatie als de gewenste beleids- en managementinformatie afspraken worden gemaakt.

Voorstel zienswijze is dat het Werkbedrijf wordt gevraagd, met het 1e kwartaalverslag 2016 als uitgangspunt, met de gemeente(n) nadere afspraken te maken over de te leveren managementinformatie op de verschillende schaalniveaus.

Samenvatting zienswijze

In aansluiting op bovenstaande wordt voorgesteld om in uw zienswijze het Werkbedrijf mee te geven, dat u in het kader van de middeleninzet door de gemeente, het van groot belang vindt dat:

- de reservering ad € 1.032.000 ook ingezet wordt voor de doelgroep schoolverlaters tot 23 jaar die 'niet uitkeringsgerechtigde' zijn, die geen indicatie voor het doelgroepenregister hebben en wel behoren tot de doelgroep van de Participatiewet;
- het Werkbedrijf risicodragend is in het afbreukrisico dat de inzet van de reservering ad € 1.032.000 incidentele middelen betreft en in de uitvoering kan leiden tot structurele kosten, als gevolg van het verstrekken van (langdurige) loonkostensubsidie;
- het Werkbedrijf een positief resultaat op de BUIG-middelen reserveert voor mogelijke toekomstige tekorten op die BUIG-middelen tot het landelijk geldende percentage (nu een staffel tot 10%);
- het Werkbedrijf in de kwartaalverslagen aangeeft op welke wijze de ontwikkeling plaats vindt en invulling wordt gegeven aan de opdrachten, die zijn opgenomen in het ondernemingsplan als uitkomst van de voorjaarbijeenkomst 7 maart 2016;
- de systematiek van het bepalen van het weerstandsvermogen aangepast wordt aan de veranderende omstandigheden van het Werkbedrijf in relatie tot de participatiewet. Daarvoor wordt het werkbedrijf gevraagd in samenwerking met de gemeente, uiterlijk 1 januari 2017, een inventarisatie af te ronden van de risico's en zoveel mogelijk te kwantificeren. Op basis daarvan wordt het gewenste weerstandsvermogen bepaald;
- het Werkbedrijf uiterlijk bij de aanbidding van de jaarrekening 2016 ons informeert welke instrumenten het Werkbedrijf inzet om te voldoen aan de eisen van goed bestuur aan de hand van in de bijlage benoemde instrumenten;
- het Werkbedrijf met de gemeente nader afspraken maakt over de te leveren managementinformatie.

Financiën

De concept begroting 2017 komt vooralsnog, met alle voorbehouden zoals hierboven benoemd, op een operationeel resultaat van € 22.000 en een bedrijfsresultaat van € 0. Opgemerkt wordt dat het Werkbedrijf, als opvolger van haar voorganger Atlant Groep, naar verwachting de lijn voortzet om een behoudende wijze van begroten te hanteren. De verwachting is dan ook dat het Werkbedrijf in 2017 een positief bedrijfsresultaat zal realiseren.

Wij stellen u voor de concept begroting 2017 van het Werkbedrijf voor kennisgeving aan te nemen, de zienswijze hierop vast te stellen en deze kenbaar te maken aan het bestuur van het Werkbedrijf conform bijgaande concept brief.

Het advies van de commissie Bestuur en economie zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond

de burgemeester

mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris

mr. drs. A.P.M. ter Voert

Bijlagen:

- concept begroting 2017 en ondernemingsplan 2017-2018 Werkbedrijf Atlant-De Peel
- concept brief zienswijze raad met instrumenten governance openbaar lichaam

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 mei 2016;
gelet op de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

de begroting 2017 van het Werkbedrijf Atlant – De Peel voor kennisgeving aan te nemen. De raad signaleert dat er diverse positieve elementen in het concept Ondernemingsplan opgenomen zijn met mogelijkheden voor de toekomst. De raad vraagt het Algemeen Bestuur in het kader van de zienswijze uitvoering te geven aan de volgende punten:

- **de reservering ad € 1.032.000 ook ingezet wordt voor de doelgroep schoolverlaters tot 23 jaar die ‘niet uitkeringsgerechtigde’ zijn, die geen indicatie banenafsprake hebben en wel behoren tot de doelgroep van de Participatiewet;**
- **het Werkbedrijf risicodragend is in het afbreukrisico dat de inzet van de reservering ad € 1.032.000 incidentele middelen betreft en in de uitvoering kan leiden tot structurele kosten;**
- **het Werkbedrijf een positief resultaat op de BUIG-middelen reserveert voor mogelijke toekomstige tekorten op die BUIG-middelen tot het landelijk geldende percentage (nu een staffel tot 10%);**
- **het Werkbedrijf in de kwartaalverslagen aangeeft op welke wijze de ontwikkeling plaats vindt en invulling wordt gegeven aan de opdrachten, die zijn opgenomen in het ondernemingsplan als uitkomst van de voorjaarbijeenkomst 7 maart 2016;**
- **de systematiek van het bepalen van het weerstandsvermogen aangepast wordt aan de veranderende omstandigheden van het Werkbedrijf in relatie tot de participatiewet. Daarvoor wordt het werkbedrijf gevraagd in samenwerking met de gemeente de risico's te inventariseren en zoveel mogelijk te kwantificeren. Op basis daarvan wordt het gewenste weerstandsvermogen bepaald;**
- **het Werkbedrijf uiterlijk bij de aanbidding van de jaarrekening ons 2016 informeert welke instrumenten het Werkbedrijf inzet om te voldoen aan de eisen van goed bestuur aan de hand van in de bijlage benoemde instrumenten;**
- **verder vorm wordt gegeven aan ketensamenwerking en netwerkstructuren in onze arbeidsmarktregio met de partners in de arbeidsmarktregio Helmond De Peel, waarbij gebruik gemaakt wordt van elkaars specialisme en corebusiness.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 28 juni 2016.

De raad voornoemd,
de voorzitter,

de griffier,